

РЕШЕНИЕ

№ 55

гр. Смолян, 08.02.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

ОКРЪЖЕН СЪД – СМОЛЯН, ВТОРИ ВЪЗЗИВЕН ГРАЖДАНСКИ СЪСТАВ, в публично заседание на тринадесети януари през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: Росица Н. Кокудева

Членове: Петранка Р. Прахова
Зоя Ст. Шопова

при участието на секретаря Зорка Т. Янчева
като разгледа докладваното от Росица Н. Кокудева Въззивно гражданско дело № 20225400500414 по описа за 2022 година

Производството е по чл.2 58-чл.273 ГПК.

Постъпила е **въззивна жалба** с вх.№5565/26.10.2022г. от “ГРАНИЧНА ПОЛИЦИЯ” - МВР,Р. Д. - ВПД ДИРЕКТОР чрез процесуалния представител главен юрисконсулт М. Х., против решение №244 от 13.10.2022г., постановено по гр. дело № 459 по описа за 2022г. по описа на районен съд-Смолян, с което Главна дирекция „Гранична полиция“ е **осъдена** да заплати на И. Р. Р. следните суми: **1826,19лв.**, представляваща дължимо допълнително възнаграждение за положен и незаплатен нощен труд за периода от **01.05.2019г. до 30.04.2022г.**, ведно със законната лихва от датата на подаване на исковата молба - 20.05.2022г. до окончателното изплащане на сумата, както и **270,26лв.** - обезщетение за забава върху неизплатеното възнаграждение за положен нощен труд за периода от 01.07.2019г. до 20.05.2022г.; сума от **400лв.**, представляваща адвокатско възнаграждение сума от **150 лв.**, представляваща възнаграждение за вещо лице. Намира ,че обжалвания акт е неправилен, поради нарушение на материалния закон и необоснован в мотивите си, а от там и в осъдителната част. Счита ,че за да постанови този краен правен резултат първоинстанционният съд е изложил мотиви, съдържащи вътрешно противоречие. От една страна - за приложимост на отменен подзакон на ЗМВР нормативен акт, поради празнота в действащия, а от друга – за приложимост на подзакон на КТ нормативен акт, поради препращаща норма на ЗМВР. Счита ,че районния съд се е позовал е на неотноситимата към конкретния спор разпоредба на чл.67, ал.3 от ЗДСл, според която минималните и максималните размери на основните

заплати по нива и степени, размерите на допълнителните възнаграждения по ал.7, т.1-5, както и редът за получаването им се определят с наредба на Министерския съвет и не могат да бъдат по-ниски от определените в трудовото законодателство. Намира ,че неправилно районния съд е прибягнал до аналогия на закона съгласно чл.46, ал.2, изр. първо от Закона за нормативните актове. Счита ,че за трите групи служители в МВР(по чл.142, ал.1 от ЗМВР) една и съща правна материя: възникването, изменението и прекратяването на правоотношенията, статута, правата, задълженията, работното време, почивките и отпуските, възнаграждението, дисциплинарната и имуществената отговорност, закрилата, социалното сдружаване и др. е регламентирана в три различни нормативни акта - ЗМВР, Закона за държавния служител(ЗДСл) и Кодекса на труда(КТ), т.е. ЗМВР съдържа специални правни норми, които са относими само, към правоотношенията с конкретните правни субекти. Счита ,че в приложимата за процесното служебно правоотношение правна уредба не е предвидено субсидиарно прилагане на разпоредбите на други нормативни актове, в т.ч. общото трудово законодателство. Нито в ЗДСл, нито в ЗМВР има непряко препращане, към нормите на Кодекса на труда Намира ,че **ЗМВР е специален нормативен акт**, регламентиращ статута на част от служителите, работещи в системата на МВР, като обосновава различен метод на правно регулиране на работното време, трудовото възнаграждение и др. с оглед специалния характер на акта, размерът на дължимото допълнително възнаграждение следва да се определи съобразно специалните правила, посочени в закона и издадените по силата на изрична законова делегация подзаконовни нормативни актове. Счита ,че непълнотата в закона би била налице при липса на специална нормативна уредба, каквато не е налице в настоящия случай. Намира ,че за положения от служителите извънреден и нощен труд са налице специални нормативни актове, които регулират правоотношенията между страните по делото. НСОРЗ е подзаконов нормативен акт, издаден по приложение на КТ, поради което счита ,че не може да се прилага субсидиарно, нито по аналогия в хипотези, за които е налице специална правна уредба. Счита ,че при паралелното действие на норми, уреждащи една и съща материя, приложение намират специалните норми, които изключват действието на общите. Липсата на аналогична разпоредба намира ,че не съставлява празнота в правото, която да подлежи на запълване, защото уредбата на материята в ЗМВР не е непълна, а изчерпателна. Основавайки се на законовата делегация на чл.187, ал.9 от ЗМВР министърът на вътрешните работи е издал приложимите през процесния период Наредба №8121з[1]776/2016г.; Наредба №8121з-36/2020г.; Наредба №8121з-1174/2020г.; Наредба №8121з[1]1353/2020г. При работа на смени е възможно полагането на труд и през нощта между 22,00 и 6,00ч., като работните часове не следва да надвишават средно 8 часа за всеки 24-часов период. Видно от приетата по делото експертиза е, че нощния труд, който ищеца е полагал е 8 часа. Твърди ,че съгласно неправилно приложената от съда норма на чл.9, ал.2 от НСОРЗ „При сумирано изчисляване на работното време нощните часове се превръщат в дневни с коефициент, равен на отношението между

нормалната продължителност на дневното и нощното работно време, установени за подневно отчитане на работното време за съответното работно място“. Същата е приложима за труда, положен от служители и работници, чиито статут е уреден в Кодекса на труда и издадените въз основа на него подзаконовни нормативни актове. За служителите на МВР, за които се прилагат разпоредбите на ЗМВР и издадените въз основа на него подзаконовни нормативни актове, с оглед специфичния характер на работа, счита, че е установена еднаква продължителност за дневния и за нощния труд (арг.чл.187, ал.1 и ал.3 от ЗМВР). Тъй като в КТ е предвидена различна продължителност на допустимия нощен труд в сравнение с дневния такъв, твърди, че законодателят е използвал математически алгоритъм, чрез който нощният труд се приравнява на дневен, за да стане възможно събирането му с отработените дневни часове, съпоставянето му с нормалната продължителност и съответно констатиране дали е положен извънреден труд. Превръщането му става чрез умножаване на отработените нощни часове с коефициент, равен на отношението между нормалната продължителност на дневното и нощното работно време, установени за подневно отчитане на работното време за съответното работно място, т.е. $8:7=1,143$. Предвиденото в чл.9, ал.2 от НСОПЗ (за която наредба изрично е посочено в чл.2, ал.3, че не се прилага за служителите по трудово правоотношение в държавната администрация, за които се прилага чл.107а КТ и в този смисъл още по-малко тази наредба е приложима за държавните служители по ЗДСл и ЗМВР) превръщане на нощния труд в дневен цели да установи, дали в рамките на съответния отчетен период има положен извънреден труд. Счита, че преизчисляването на нощния труд към дневен не е абсолютно правило дори за всички работници и служители, чиито статут се урежда от КТ. Счита, че първоинстанционният съд е допуснал още едно нарушение на материалния закон. Приел е, че на ищеца се дължи допълнително възнаграждение за нощен труд по предявени искове с правно основание относимо към извънреден труд. Неправилността на решението по главния иск счита, че влече неправилност и на решението в частта, с която съдът е уважил акцесорния иск за заплащане на обезщетение за забава с правно основание чл.86 ЗЗД. Поради това моли въззивния съд да отмени обжалваното решение и постанови друго с което да отхвърли предявените искове като неоснователни и недоказани и присъди на основание чл.78, ал.8 от ГПК юриск. възнаграждение и направените разноски за двете инстанции.

В законният срок е постъпил **писмен отговор** с вх. №6346/28.11.2022г.от И. Р. Р., чрез адв.М. О., която намира, че обжалваното решение на районен съд –Смолян е допустимо, но е неоснователно .Моли въззивния съд да обърне внимание, че от заключението на съдебно - счетоводната експертиза се установява, че за периода от 01.05.2019г. до 30.04.2022г. ищецът е положил 1376 часа нощен труд по служебното си правоотношение с ответника, като през този период положеният нощен труд не е приравняван в дневен с коефициент 1,143, какъвто е бил регламентиран с Наредба № 81213-407/11.08.2014 г., а след нейната отмяна поради липса на подобна регламентация в последващите по време Наредба № 81213-592 от

25.05.2015 г. и Наредба № 81213- 776/29.07.2016 г. Наредба № 81213-36/07.01.2020г., в сила от 10.01.2020г., Наредба № 81213-1174/21.10.2020г., в сила от 03.11.2020г. и Наредба № 81213-1353/15.12.2020г., в сила от 01.01.2021 г., издавани от министъра на вътрешните работи, уреждащи реда за организацията и разпределянето на работното време, за неговото отчитане, за компенсирането на работата извън редовното работно време, режима на дежурство, времето за отдих и почивките на държавните служители в Министерството на вътрешните работи - с чл.9 ад.2 от Наредбата за структурата и организацията на работната заплата. Твърди ,че з а исковия период главницата възлиза на 1826,19 лв. брутна сума, а мораторната лихва е в размер на 270,26 лв. Спорно между страните е обстоятелството дали на ищеца се полага допълнително възнаграждение за положения нощен труд след преизчисляване и приравняване към дневен такъв с коефициент 1,143.Работното време на държавните служители е 8 часа дневно и 40 часа седмично при 5 дневна работна седмица /чл.187, ал.1 от ЗМВР/. При работа на смени работното време се изчислява сумирано на тримесечен период. В този случай е възможно полагането на нощен труд в часовия интервал 22-06ч., като работните часове не следва да надвишават 8 часа на всеки 24 часа. Нормата на чл.187, ал.5, т.2 от ЗМВР (в редакцията, действаща през процесния период) предвижда при работа на смени, трудът извън работното време и при отработени до 70 часа за тримесечния период да се заплаща като извънреден труд с 50% увеличение върху основното месечно възнаграждение. В чл.187, т.9 от ЗМВР е указано, че с наредба на Министъра на вътрешните работи се определя редът за организацията и разпределението на работното време, отчитането му, за компенсиране на работата на държавните служители извънредовното работно време, режимът на дежурство, времето за отдих и почивките на държавните служители. През процесния периодтвърди ,че действат последователно Наредба № 81213-776/29.07.2016 г., Наредба № 81213-36/07.01.2020г., в сила от 10.01.2020г., Наредба № 81213[1]1174/21.10.2020г., в сила от 03.11.2020г. и Наредба № 81213[1]1353/15.12.2020г., в сила от 01.01.2021г ., в които липсва изрично правило за преизчисляване с коефициент 1,143 при сумирано отчитане на работното време на положения нощен труд. Счита че това не означава, че не следва да се приложи посочената наредба и такова преизчисление не следва да се извърши. Намира ,че това е така, т.к. законодателят е въвеждал последователно в различни нормативни актове регламентиращи полагането на нощен труд редица закрили на последния. Така в ЗМВР изрично е посочено в чл.188, ад.2 от ЗМВР, че държавните служители, които полагат нощен труд се ползват със специалната закрила по КТ. В чл.140, ал.1 от КТ пък е разписано, че нормалната продължителност на седмичното работно време през нощта три 5-дневна работна седмица е до 35 часа, а нормалната продължителност на работното време през нощта при 5-дневна работна седмица е до 7 часа. Твърди ,че КТ е основата на регулацията на правоотношенията между работници/служители и работодател, като в случаите на специална категория служители, каквито са и държавните, не може да се регламентират по-лоши условия на труд от общите. В случая става

въпрос и за специална закрила на нощния труд, при което общите правила следва да намерят приложение и по отношение на държавните служители, чийто правоотношения се регламентират по ЗМВР. Твърди, че в чл.188, ал.2 от ЗМВР изрично е записано, че държавните служители, които полагат труд за времето между 22,00 и 6,00 ч., се ползват със специалната закрила по КТ.ЗМВР предвижда, че при работа на смени е възможно полагането на нощен труд, който не следва да надвишава 8 часа за всеки 24 часа. Счита че това не дерогира закрилата на нощния труд и не следва да се тълкува като изравняване на условията на полагане на дневния с нощния труд. Намира, че приемане на противното би означавало поставяне на държавните служители в неравностойно положение с обикновените работници и служители. Счита, че би лишило от смисъл дадената изрична защита на нощния труд на служителите по ЗМВР в чл.188, ал.2. По изложените съображения, счита, че в случая приложение следва да намери разпоредбата на чл.9, ал.2 от НСОПЗ, при което с оглед сумираното изчисляване на работното време на работещ на смяна държавен служител по ЗМВР се прилага принципа на превръщане на нощните часове в дневни с К 1,143. Намира, че горните изводи се подкрепят и с постановяване на решение от 24.02.2022 г. по дело С[1]262/ 2020 г. на Съда на Европейския съюз. Намира, че изложените по - горе изводи не се променят и от приетото в т. 2 от цитираното решение на СЕС, че членове 20 и 31 от Хартата на основните права на Европейския съюз трябва да се тълкуват в смисъл, че допускат определената в законодателството на държава членка нормална продължителност на нощния труд от седем часа за работниците от частния сектор да не се прилага за работниците от публичния сектор, включително за полицаите и пожарникарите, ако такава разлика в третирането се основава на обективен и разумен критерий. Счита, че допълнително възнаграждение за прослужено време, което е в по-висок размер от това на служителите по трудово правоотношение, по-висок размер на платения годишен отпуск, обезщетение в по-висок размер при прекратяване на служебното правоотношение, по-благоприятен режим на заплащане на извънредния труд, получаване на безплатна храна или левовата ѝ равностойност, ободряващи напитки при полагане на нощен труд, работно и униформено облекло, пенсиониране при условията на първа категория труд са мерки, които отчитат цялостната специфика на работата на полицаите и пожарникарите, която предполага особени рискове (включително за здравето и живота им), физическо и умствено натоварване, защото е насочена към защита на правата и свободите на гражданите, противодействие на престъпността, защита на националната сигурност, опазване на обществения ред и пожарна безопасност и защита на населението (чл.2 от ЗМВР). В този смисъл счита, че полицаите и пожарникарите са изложени на повишен риск при изпълнение на задълженията си 24 часа в денонощието и цитираните мерки не са относими към „компенсиране“ на нощния труд. Според мотивите на Решението на СЕС (т.76 и т.77 от същото) тезата, че след като нормалната продължителност на труда през деня и през нощта е еднаква, т.е. съотношението между дневен и нощен труд е 1, и не се налага преобразуване, сама по себе си не отразява допустима от закона цел, годна да обоснове

разлика в третирането на полицейските служители спрямо тези, за които се прилага КТ. Аргументът, че запазването на подобен механизъм за преобразуване би изисквало значителни допълнителни финансови средства, счита ,че също не може да се приеме.С оглед изложеното моли въззивния съд да потвърди решение № 244/13.10.2022г., постановено по гражданско дело № 459/2022г. по описа на районен съд Смолян като правилно и законосъобразно.

В съдебно заседание пред окръжен съд Смолян жалбоподателят ГД „Гранична полиция“ редовно призован се представлява от юриск.М. Х. ,която поддържа изцяло депозираната въззивна жалба. Представя подробни писмени бележки .Претендира разноски за въззивното производство,представляващи юриск. възнаграждение

Въззиваемият И. Р. Р. редовно призован , не се явява .Вместо него пълномощникът му адв. О. поддържа становище че въззивната жалба е неоснователна и моли да бъде потвърдено като законосъобразно и обосновано обжалваното решение на районен съд –Смолян .Представя писмена защита.Претендира разноски по представен списък.

Съдът намира ,че въззивната жалба е **процесуално допустима**. Депозирана е от надлежно упълномощен процесуален представител , в законния срок ,с внесена държавна такса , срещу акт на съда , който подлежи на обжалване и при наличие на правен интерес от търсената защита.

Разгледана по същество е **неоснователна** по следните съображения:

Не е спорно по делото, че ищеца е в служебно правоотношение с ответника, като е бил на длъжност Командир на отделение в МГПВ на ГПУ 3. при регионална дирекция“ Гранична полиция „ гр.Смолян От допуснатата, изслушана и неоспорена съдебно-икономическата експертиза се установява, че на ищеца е заплатен положения нощен труд, без същите часове нощен труд да бъдат превръщани в дневни съгласно чл. 9 ал. 2 от НСОПЗ. Вещото лице сочи, че за процесния период ищецът е положил общо 1376 часа ,което се равнява 1829,19 лева /Таблица 1 към заключението ,а размера на законната лихва според в.л. е 270,26 лева. Даденото от районния съд разрешение по иска за заплащане на допълнително възнаграждение за извънреден труд е правилно и в съответствие със закона според въззивната инстанция. Съгласно чл. 176 от ЗМВР брутното трудово възнаграждение на държавните служители в МВР се състои от основно месечно възнаграждение и допълнителни възнаграждения, между които съгласно чл. 178 ал. 1 т. 3 от ЗМВР е възнаграждението за извънреден труд. Редът за организацията и разпределението на работното време, за неговото отчитане, за компенсиране работата на държавните служители извън редовното работно време и др. се определя на основание чл. 187 ал. 9 и ал. 10 от ЗМВР от министъра на вътрешните работи. За процесния период от време са действали Наредба № 8121з1059/26.09.2019 г. и Наредба № 8121з-1353/15.12.2020 г., в разпоредбите на чл. 3 ал. 3 от които е предвидено, че за държавните служители в МВР е възможно полагането на труд и през нощта между 22: 00 ч. и 6: 00 ч., като

работните часове не следва да надвишават средно 8 часа за всеки 24-часов период. В тези наредби липсва изрична норма, съответстваща на чл. 31 ал. 2 от Наредба № 8121з-407/11.08.2014 г. за преобразуване на часовете положен труд с коефициент 1, 143. С отмяната на тази наредба /2016 г./ е налице законова празнота при уреждане на преизчисляването на нощния в дневен труд за служителите в МВР. При липса на изрична законова регламентация и при предвиденото сумарно отчитане на отработените часове, но непосочен алгоритъм за преизчисляване, следва субсидиарно да се приложи разпоредбата на чл. 9 ал.2 от Наредбата за структурата и организацията на работната заплата. Прилагането на НСОПЗ следва и от принципа, че размерите на допълнителните възнаграждения не могат да бъдат по-ниски от определените в трудовото законодателство. Съгласно чл. 9 ал. 2 от НСОПЗ при сумарно изчисляване на работното време, нощните часове се превръщат в дневни с коефициент, равен на отношението между нормалната продължителност на дневното и нощното работно време, установени за дневно отчитане на работното време. Приложимият коефициент за преизчисляване на нощния труд в дневен е 1, 143, получен при деление на нормалната продължителност на дневното /8 часа/ и нощното работно време /7 часа/. Противното разбиране, както се твърди във въззивната жалба, би поставило държавните служители в системата на МВР в неравностойно положение като спрямо останалите държавни служители, така и спрямо служителите и работниците по трудово правоотношение, които получават допълнително възнаграждение за извънреден труд. В този смисъл е решение № 311/08.11.2019 г. по гр. д. №1144/2018 г. на ВКС/ Следва да намери приложение принципът за законност, уреден в разпоредбата на чл. 5 ГПК – когато съдът констатира непълнота или неяснота на закона, следва да приложи общия им разум и да основе решението си на основните начала на правото, обичая или морала. За всеки отработен час през нощта или за част от него между 22, 00 и 06, 00 ч. на държавните служители се изплаща допълнително възнаграждение за нощен труд в размер 0, 25 лв. Тази специална разпоредба съответства на общото правило на чл. 8 от НСОПЗ, съгласно което за всеки отработен нощен час или за част от него между 22, 00 ч. и 6, 00 ч. на работниците и служителите се заплаща допълнително трудово възнаграждение за нощен труд в размер не по-малък от 0, 25 лв. Разпоредбата на чл. 9 ал. 2 от НСОПЗ предвижда при сумирано изчисляване на работното време нощните часове да се превръщат в дневни с коефициент, равен на съотношението между нормалната продължителност на дневното и нощното работно време, установени за подневно отчитане на работното време за съответното работно място. Касае се за две различни и паралелно действащи разпоредби, които установяват два отделни способа за заплащане на положения нощен труд. Следователно разпоредбите на чл. 8 и чл. 9, ал. 2 НСОПЗ се прилагат съвместно, без едната да изключва приложението на другата. Тези разпоредби се прилагат едновременно с правилата за заплащане на нощния труд, т. е. при сумирано изчисляване на работното време нощните часове се превръщат в дневни с коефициент 1, 143 и за същите тези нощни часове се заплаща и допълнително трудово възнаграждение за нощен труд/В

този смисъл-Решение № 14 от 27.03.2012 г. на ВКС по гр. д. № 405/2011 г., IV г. о., ГК).

В чл. 188, ал. 2 ЗМВР е посочено, че държавните служители, които полагат труд за времето между 22. 00 ч. и 6. 00 ч., се ползват със специалната закрила по КТ, т. е. би могло да се приеме директно препращане и към чл. 140, ал. 1 КТ (а не само към ал. 4 на този текст), приложимо и за служителите на МВР, тъй като единият от елементите на специалната закрила по КТ следва да се приеме и установената намалена в сравнение с дневната продължителност на работното време през нощта. Ако не се приеме гореизложеното във връзка с приложението начл. 188, ал. 2 ЗМВР, то празнотата може да бъде преодоляна по реда на чл. 46, ал. 2 ЗНА - аналогия на закона (извеждане на правило относно неуреден случай въз основа на изрично уредена сходна хипотеза), като се приложи общата уредба на трудовите правоотношения в тази насока. В случая следва да се вземе предвид, че въззиваемият е лице със статут на държавен служител – чл. 142 ал. 1 т. 1 от ЗМВР . По отношение на работното време, почивките и отпуските на държавните служители чл. 50а, ал. 2 ЗДС предвижда субсидиарно приложение на КТ относно допустимостта, продължителността, отчитането и заплащането на извънредния труд. Последните два закона, както и двете цитирани по-горе Наредби, съдържат специални норми, уреждащи ограничен кръг специфични правоотношения, а именно тези, засягащи лицата със статут на държавни служители и лицата от структурите на МВР. Както ЗДСл, така и ЗМВР могат да регламентират отношения, уредени от институтите на КТ по начин различен от уредбата на Кодекса, но не такъв, че да бъде влошено положението на лицата, в сравнение с правните разрешения, предвидени по Кодекса на труда.

От друга страна, съгласно чл. 187, ал. 1 ЗМВР /до изменението с ДВ бр. 60/07.07.2020 г./ , нормалната продължителност на работното време на държавните служители в МВР е 8 часа дневно и 40 часа седмично при 5-дневна работна седмица. Тълкуването на тази разпоредба налага аналогични правни изводи на тези по приложението на чл. 136 ал. 1 -3 КТ, според които нормалното работно време е установено за работния ден и за работната седмица, като за работния ден то е продължителността му в рамките на едно денонощие - 8 часа, а за работната седмица, която е 5-дневна - 40 часа, като продължителността на работния ден е установена с оглед на дневната, а не на нощната част от денонощието. Работното време се дели на два вида: дневно (или денно), при което трудът се полага през денната част на денонощието, и нощно работно време, при което трудът се полага през нощната част на денонощието, което от своя страна е обусловило и отделната регламентация на нощния труд в чл. 140, ал. 1 КТ.

На следващо място във въззивната жалба се сочи, че друг съществен пропуск на първоинстанционния съд се състои в това, че не мотивира по никакъв начин извода си, на който се основава решението, че при преизчисляване на положените от служителите на МВР часове нощен труд в дневен на ищеца се дължи заплащане като извънреден труд, като веднъж съдът твърди, че се полага възнаграждение за нощен труд, а след това е постановил решение, че

на ищеца се дължи заплащане на извънреден труд, а извънреден труд би бил налице само ако работниците и служителите действително работят извън установеното за тях работно време. В писмо изх. № 94-НН-198 от 29.08.2011 г. на МТСП е посочено, че когато нормалната продължителност на работното време е 8 часа (чл. 136 КТ) и нормалната продължителност на работното време е 7 часа (чл. 140, ал. 1 КТ), отношението е 8ч/7 ч., т. е. коефициентът за превръщане на нощните часове в дневни е равен на 1, 143, като целта на този коефициент е да определи така възнаграждението на работника или служителя, че когато той работи 7 часа през нощта, да получава възнаграждение за 8 часа. Посочено е също така, че в тези случаи служителят не работи извънредно по смисъла на чл. 143, ал. 1 КТ. Сумираното изчисляване на работното време е форма на отчитане на работното време, при която установената нормална продължителност на работното време се спазва средно за определен по-продължителен период от време, който в процесния случай е тримесечен. Поради това са неоснователни доводите във въззивната жалба за смесване на понятията „нощен труд“ и „извънреден труд“ от районния съд.

Предвид изменението на чл. 187 ал. 1 и ал. 4 от ЗМВР с ДВ бр. 60/07.07.2020 г. следва да се допълни: Съгласно чл. 187 ал. 1 изречение второ от ЗМВР, според изменението в сила от 10.07.2020 г., нормалната продължителност на работното време през нощта е 8 часа за всеки 24-часов период. Създадена е нова ал. 4, според която, при сумирано изчисляване на работното време нощните часове се превръщат в дневни с коефициент, равен на отношението между нормалната продължителност на дневното работно време към нормалната продължителност на работното време през нощта по ал. 1. Този коефициент се равнява вече на единица, а не на 1, 143, какъвто коефициент се използва по силата на субсидиарното прилагане на чл. 9 ал. 2 от Наредбата за структурата и организацията на работната заплата при сумарно изчисляване на работното време. С тези изменения вече се установява законово закрепено неравенство в третирането на полицаите и пожарникарите, те са поставени в неравностойно положение спрямо останалите държавни служители и работещите по трудово правоотношение и това е в противоречие с изрично прогласеното в чл. 188 ал. 2 от ЗМВР приложение спрямо служителите на МВР на уредената в КТ специална закрила на нощния труд.

С решението от 24.02.2022 г. на СЕО по дело № 262/2020 г., съдът приема в т.73-79, че: „Що се отнася до обосноваването на евентуалната разлика в третирането, следва да се припомни, че съгласно постоянната съдебна практика, разликата в третирането е обоснована, когато се основава на обективен и разумен критерий, тоест когато е свързана с допустима от закона цел на съответното законодателство и е съразмерна на тази цел (решение от 29 октомври 2020 г., *Veseliības ministrija*, C-243/19, EU:C:2020:872, т. 37 и цитираната съдебна практика). В това отношение от преюдициалното запитване следва, че спорната в главното производство липса на механизъм в Наредби № 81213-592 и № 81213-776 за преобразуване на нощните часове труд в дневни се обяснява със съображения от правен и икономически

порядък. Сочи се, че освен ако не покажат друго проверките, които следва да направи запитващата юрисдикция, подобен аргумент видимо не отразява допустима от закона цел, годна да обоснове разглежданата в главното производство разлика в третирането; от друга страна, запазването на подобен механизъм за преобразуване би изисквало значителни допълнителни финансови средства. Прието е, че подобен аргумент не може да се приеме; всъщност правото на Съюза наистина не е пречка за държавите членки да вземат предвид бюджетни съображения успоредно със съображения от политически, социален или демографски порядък и да въздействат върху естеството или обхвата на мерките, които смятат да приемат, но такива съображения не могат сами по себе си да представляват цел от общ интерес. В решението на СЕС се сочи, че ако не е основана на такъв обективен и разумен критерий, всяка разлика в третирането, която разпоредбите на националното право в областта на нощния труд въвеждат по отношение на различни категории работници, намиращи се в сходно положение, би била несъвместима с правото на Съюза и би налагала в такъв случай националният съд да тълкува националното право във възможно най-голяма степен с оглед на текста и целта на съответната разпоредба на първичното право, като вземе предвид цялото вътрешно право и приложи признатите от последното тълкувателни методи, за да гарантира пълната ефективност на тази разпоредба и да достигне до разрешение, съответстващо на преследваната с нея цел. Приема се от СЕС, че членове 20 и 31 от Хартата трябва да се тълкуват в смисъл, че допускат определената в законодателството на държава членка нормална продължителност на нощния труд от седем часа за работниците от частния сектор да не се прилага за работниците от публичния сектор, включително за полицаите и пожарникарите, ако такава разлика в третирането се основава на обективен и разумен критерий, тоест е свързана с допустима от закона цел на посоченото законодателство и е съразмерна на тази цел.“ В същото решение е разяснено /т. 38 - т. 40/, че правото на всеки работник на ограничаване на максималната продължителност на труда и на периоди на почивка, по-специално междудневна, не само представлява особено важно правило на социалното право на Съюза, но и е изрично прогласено в член 31 параграф 2 от Хартата, на която член 6, параграф 1 ДЕС придава същата юридическа сила като Договорите (решение от 17 март 2021 г., Academia de Studii Economice din Bucureşti, C-585/19, EU:C:2021:210, т. 36 и цитираната съдебна практика). Разпоредбите на Директива 2003/88 и по-специално членове 8 и 12 от нея, уточняват това основно право и поради това трябва да се тълкуват с оглед на него (решение от 17 март 2021 г., Academia de Studii Economice din Bucureşti, C-585/19, EU:C:2021:210. С това напомняне, от постоянната практика на Съда следва, че при тълкуването на разпоредба от правото на Съюза следва да се вземат предвид не само нейният текст, но и контекстът ѝ и целите на правната уредба, от която тя е част (решение от 11 юни 2020 г., CNER Equipment Pooling, C-242/19, EU:C:2020:466, т. 32 и цитираната съдебна практика).“

Съгласно чл. 5 ал. 4 от КРБ, международните договори, ратифицирани по конституционен ред, обнародвани и влезли в сила за

Република България, са част от вътрешното право на страната. Те имат предимство пред тези норми на вътрешното законодателство, които им противоречат. Такъв е ДЕС, който, както е посочено и в решението на СЕС, в своя член 6, параграф 1 придава на Хартата на основните права на ЕС същата юридическа сила като Договорите (решение от 17 март 2021 г., *Academia de Studii Economice din București*, C-585/19, EU:C:2021:210, т. 36 и цитираната съдебна практика). По т.1 от диспозитива на решението на СЕС е прието, че, член 8 и член 12, буква а) от Директива 2003/88/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 4 ноември 2003 година относно някои аспекти на организацията на работното време, трябва да се тълкуват в смисъл, че не налагат да се приема национална правна уредба, която да предвижда, че нормалната продължителност на нощния труд за работниците от публичния сектор като полицаите и пожарникарите е по-кратка от предвидената за тях нормална продължителност на труда през деня. При всички случаи в полза на такива работници трябва да има други мерки за защита под формата на продължителност на работното време, заплащане, обезщетения или сходни придобивки, които да позволяват да се компенсира особената тежест на полагания от тях нощен труд.

В тази връзка следва да се посочи, че с промяната на ЗМВР не са предвидени такива мерки за защита, които да ползват само полагащите нощен труд държавни служители по чл. 142 ал. 1 т.1 ЗМВР, а съществуващите в ЗМВР защитни мерки се прилагат за всички държавни служители, включително неполагащите труд през нощта. По този начин, както е описано и в т. 69 от решението на СЕС, националното право видимо изключва държавните служители в МВР като полицаите и пожарникарите от обхвата на общия правен режим, който предвижда ограничение от седем часа на нормалната продължителност на нощния труд, от една страна, а от друга, не предоставя на тези държавни служители възможността за преобразуване на нощния труд в дневен. При това положение разпоредбата на чл. 187 ал 4 от ЗМВР и изр. второ на ал.1 на същия член не следва да се прилагат, защото са несъвместими с правото на Съюза – те допускат определената в законодателството на държава членка нормална продължителност на нощния труд от седем часа за работниците от частния сектор да не се прилага за работниците от публичния сектор, включително за полицаите и пожарникарите, без тази разлика в третирането да се основава на обективен и разумен критерий.

Предвид гореизложеното настоящата инстанция счита, че законосъобразно и обосновано районният съд Смолян е уважил исковата претенция, поради което решението следва да бъде потвърдено изцяло като въззивния съд препраща към мотивите на районен съд –Смолян на основание чл.272 ГПК .

Жалбоподателят следва да бъде осъден да заплати на въззиваемия деловодните разноски за настоящата инстанция в размер на 500 лева за адвокатско възнаграждение за адв. О. .Неоснователно е възражението на жалбоподателя за прекомерност на това възнаграждение, тъй като то е определено в минималния размер по чл. 7 ал. 2 т. 2 от Наредба № 1/09.07.2004

Г.

Водим от горното Смолянският окръжен съд

РЕШИ:

ПОТВЪРЖДАВА решение 244/13.10.2022 г. по гр. д.№ 459/2022 г. по описа на Смолянски районен съд, като законосъобразно и обосновано постановено.

ОСЪЖДА Главна дирекция „Гранична полиция“ към МВР да заплати в полза на И. Р. Р. „ЕГН-*****“, разноски за въззивната инстанция в размер на 500 /петстотин / лева за адвокатско възнаграждение.

РЕШЕНИЕТО не подлежи на обжалване.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____